

1) оцінювання усієї організації в цілому – проводиться комплексна оцінка роботи усієї організації через підбиття підсумків за результатами роботи усіх підрозділів ОСС за всіма напрямками роботи. Цей вид контролю, як правило, проводиться за результатами роботи ОСС за звітний період (здебільшого 1 раз на рік, рідше – 2 або 4 рази на рік) і виноситься на розгляд і затвердження вищого колективного керівного органу (загальні збори, асамблея, з'їзд тощо);

2) перевірка діяльності окремих підрозділів ОСС (відділів, секторів, департаментів) або певних напрямків діяльності ОСС (вплив на навчальний процес, сприяння соціально- побутовому забезпеченню студентів, оздоровлення студентів) – цей вид контролю, як правило, здійснюється постійно протягом повноважень конкретного керівника ОСС і має на меті активізувати діяльність структурного підрозділу, вказати на недоліки роботи, оптимізувати діяльність ОСС через методичну допомогу та іншими засобами.

Для досягнення максимально об'єктивного оцінювання ефективності діяльності ОСС необхідно застосувати комплексний підхід з використанням якомога ширшого спектра вищезгаданих методів.

Розроблені критерії планується впровадити у діяльності Української асоціації студентського самоврядування України, яка є однією із небагатьох всеукраїнських організацій, які охоплюють усю країну та реально працюють над захистом законних прав та інтересів студентів.

Отже, з метою практичної реалізації зазначених критеріїв оцінки ефективності діяльності ОСС, нами пропонується запровадити всеукраїнський рейтинг найбільш активних ОСС, що має проводитися щорічно незалежною експертною радою, сформованою з представників органів державної влади, адміністрацій провідних ВНЗ та всеукраїнських студентських самоврядних громадських організацій на основі дослідження комплексу об'єктивних критеріїв їх діяльності. Рейтинг створить конкурентні умови і надасть змогу усім українським ОСС та іншим громадським організаціям, які працюють задля захисту прав студентів, ознайомитись з позитивними напрацюваннями та більш ефективно поширювати нові та перспективні ідеї у студентському середовищі. Для цього результати оцінювання мають бути оприлюднені через друковані та електронні засоби масової інформації, включаючи можливості Інтернету (розміщення на електронних веб-ресурсах ОСС, електронна розсилка, можливість он-лайн голосування та обговорення).

**Луганський національний університет ім. Т. Шевченка
АНОХІНА Т. Ю.
ЧОМУ СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ПОТРІБНЕ
СУЧASNOMU СTУDENTU UKRAINI?**

Оскільки я представник студентського самоврядування, проблеми у виборі теми доповіді у мене не було, тим паче, питання щодо ролі студентського самоврядування в нашій країні, доволі актуальне з багатьох

причин. Це обґрунтовується тим, що Україна стала незалежною державою, стали активно розвиватися усі сфери життя. Студенство на сьогоднішній день є важливим джерелом відтворення інтелігенції, а також велику роль видігає у суспільно-політичному житті нашої країни.

Студентське самоврядування виступає реальним партнером у системі освіти, що закладає базу якісного соціально-економічного розвитку нашої країни. Результат залежить від кожного з вас. Кожна хвилина, вкладена вами в ефективну громадську діяльність сьогодні, - реальний результат уже завтра. Завтра починається сьогодні.

Студентське самоврядування – це засіб реалізації студентською громадою своїх прав, обов'язків та ініціатив через прийняття рішень та їх впровадження за допомогою власних ресурсів у сфері, що визнається адміністрацією та у співпраці з нею, а також гарантії брати участь через своїх представників у вирішенні питань, що стосуються студентства.

Визнання суті, ролі і місця студентського самоврядування потребує постійної співпраці узгодження бачень всіх учасників процесу управління. А для цього необхідно виходити з того, що:

- діяльність органів студентського самоврядування та самоврядування студентських осередків має бути скерована на виконання місії університету;
- самоврядування в кожному навчальному закладі, керуючись загальними принципами, має свої особливості, залежні від традицій і методів управління, що притаманні цьому закладу;
- студентське самоврядування потребує системного навчання і творення формалізованої нормативної бази в межах самого навчального закладу задля гармонійного «включення» студентської активності в діяльність університету;
- між органами студентського самоврядування та адміністрацією університету має відбуватися постійний діалог, для узгодження діяльності на користь всієї академічної громади;

Ведучи мову про студентське самоврядування, неминуче постає питання щодо його корисності для студента, навчального закладу, рботодавця та ін. А тому спробую визначити їх.

Перше. Чому студентське самоврядування потрібне студенту?

- самоврядування – це практична школа для тих, хто хоче спробувати себе у ролі адміністратора, координатора, керівника групи; навчитися: працювати в команді, визначати пріоритети, формувати стратегічні завдання і тактику їх виконання, тобто на практиці спробувати застосувати знання, отримані під час навчання;

- можливість реалізувати суспільно корисні проекти та ініціативи, що сприятиме не тільки саморозвитку, а й розвитку громади;

- постійне вдосконалення комунікативних навичок: знаходити аргументи для своїх колег для залучення їх до діяльності, ефективно співпрацювати з адміністрацією в межах завдань, вибудувати довготривали стосунки з зовнішніми партнерами;

- самоврядування – це шлях до громадського суспільства, коли громада (університетська спільнота) висуває своїх лідерів і вчиться контролювати їхні дії;

- можливість робити щось цікаве, спробувати себе у різних ролях: виконавця, керівника.

Друге. Чому студентське самоврядування потрібне навчальному закладу?

- ефективне студентське самоврядування сприяє гармонійному розвитку навчального закладу, допомагає вчасно побачити проблеми, сформувати цілі та стратегії, динамічно реагувати на зміни, але обов'язково за посильної участі самих студентів;

- саме завдяки студентському самоврядуванню навчальний заклад може відчути себе єдиною корпорацією, де панують партнерські стосунки, атмосфера взаємодії та взаєморозуміння;

- завдяки студентським ініціативам можна визначити нові напрями розвитку позанавчальної діяльності, вдосконалювати навчальний процес, не зупинятися на досягнутому, навчаючи – навчатися самим;

- розвинуте та активне студентське самоврядування може стати додатковим фактором, що впливає на вибір абітурієнтом навчального закладу;

- якщо студентське самоврядування розглядається керівництвом навчального закладу як невід'ємна частина навчально-виховного процесу, то гарантується набуття навичок практичної діяльності й стажування, на відсутність яких часто нарікають випускники та роботодавці.

Третє. Чому випускники університетів з розвинутим студентським самоврядуванням потрібні роботодавцям?

Відповідь полягає в тому, що роботодавці орієнтуються на якісну робочу силу, а студентське самоврядування сприяє:

- виробленню навичок і вмінь, необхідних на виробництві та у сфері послуг;

- призвичаєнню до самодисципліни і формуванню почуття відповідальності;

- розумінню корпоративних правил, здобуттю навичок командної роботи;

- активності і розумінню своїх можливостей.

Вважаю, що такому переліку вагомих позитивних впливів важко опанувати. Хоча, з іншого боку, слід зауважити, що у студентського самоврядування, як і будь-якого іншого громадського руху, є свої ризики і загрози.

Треба взяти до уваги, що сьогодні формується новий тип культури, який передбачає опанування молоддю нових моделей поведінки і діяльності.

Важливим моментом діяльності вищої школи і студентського самоврядування, зокрема, є формування патріотизму у молодих громадян.

Майбутнє залежить від внеску кожного з вас, за кожним із вас стоять тисячі студентів. Запалити серця і розум ваших колег по всій Україні новим

баченням – обов'язковістю і креативністю, врівноваженістю та рішучістю. Сьогоднішній день вимагає від вас інтеграції і мобілізації внутрішніх ресурсів насамперед як представників студентського активу. Реалізовуючи принцип єдності, ви станете сильнішими та оновите органи студентського самоврядування.

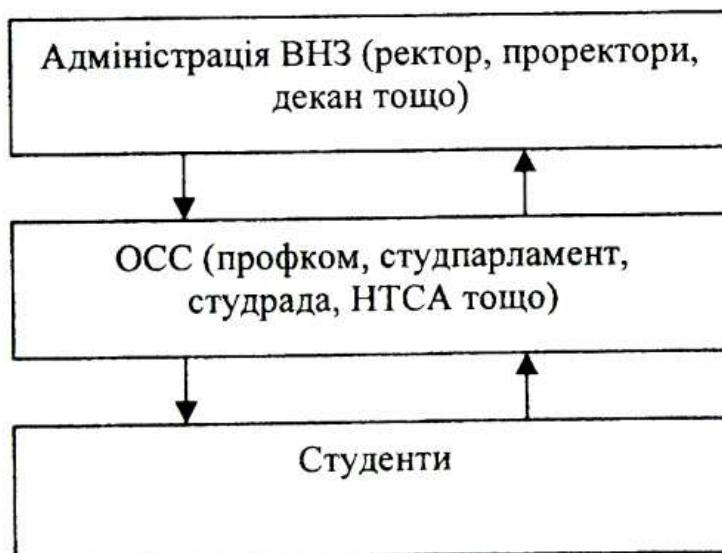
Чи готові ви до цього? Так, безперечно! Адже ви є авангардом української молоді! Ви – майбутнє нашої держави!

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»
СТАВРОЯНІ С.С.

ВЗАЄМОВПЛИВ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ІЗ АДМІНІСТРАЦІЄЮ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Важливими передумовами формування громадського суспільства є надання молоді реальних можливостей та інструментів свідомої участі у прийнятті рішень у сфері молодіжної політики. До них належить і діяльність органів студентського самоврядування (ОСС), оскільки ОСС є саме тими інструментами, що допомагають студентам у вирішенні їх проблем, сприяють отриманню студентськими лідерами досвіду менеджменту, формують сучасну систему управління тощо.

Органи студентського самоврядування функціонують у середовищі вищого навчального закладу, їй відповідно взаємозв'язані із адміністрацією та студентами. Ми пропонуємо таким чином схематично зобразити їх взаємодію:

За цією схемою ОСС виконують у вищому навчальному закладі роль так званого «інформаційного містка», передаючи інформацію від рядового студента до ректора. Наш практичний досвід показує, що студент